

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. maaliskuuta 2024
(OR. en, it, fr)

Toimielinten välinen asia:
2022/0277(COD)

7962/24
ADD 1 REV 1

CODEC 844
AUDIO 39
DIGIT 83
MI 336
DISINFO 42
FREMP 157
COMPET 348
EDPS 6
DATAPROTECT 152
JAI 501
SERVICES 23
POLGEN 63

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta (eurooppalainen medianvapaussäädös) (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Ranskan lausuma

Ranska muistuttaa horjumattomasta sitoutumisestaan tiedotusvälineiden vapauteen, riippumattomuuteen ja moniarvoisuuteen, jotka ovat demokratian ja oikeusvaltion peruspilareita, sekä Euroopan unionin periaatteiden ja perusarvojen suojeluun.

Näiden arvojen suojelu kuuluu perussopimuksissa ja erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa määrättyihin puitteisiin, eikä se rajoita Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan soveltamista ja täytäntöönpanoa.

Tältä osin unioni ”kunnioittaa [...] keskeisiä valtion tehtäviä, erityisesti niitä, joiden tavoitteena on valtion alueellisen koskemattomuuden turvaaminen, yleisen järjestyksen ylläpitäminen sekä kansallisen turvallisuuden takaaminen. Erityisesti kansallinen turvallisuus säilyy yksinomaan kunkin jäsenvaltion vastuulla.”

Tässä hengessä ja tämän asetuksen 4 artiklan 9 kohdan mukaisesti Ranska muistuttaa, että kansallisen turvallisuuden takaaminen on yksinomaan jäsenvaltioiden tehtävä. Tämän asetuksen säännökset eivät sen vuoksi saisi millään tavoin vaikuttaa tämän vastuun täysimääräiseen hoitamiseen eikä tässä yhteydessä toteutettuihin toimenpiteisiin.

Lisäksi Ranska toteaa, että tällä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan perustuvalla asetuksella ei voida yhdenmukaistaa rikosoikeudellisia menettelyjä koskevia sääntöjä. Näin ollen rikosoikeudellisen menettelyn keskeiset käsitteet, mukaan lukien vakavan rikollisuuden käsite, ja 4 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset määritellään ja on määriteltävä edelleen kunkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Italian lausuma

Italia tukee voimakkaasti Euroopan unionin aloitteita, joilla edistetään tiedotusvälineiden vapautta, riippumattomuutta ja moniarvoisuutta sekä torjutaan disinformaatiota ja kolmansien valtioiden pyrkimyksiä puuttua informaatiojärjestelmään.

Näiden arvojen suojelu kuuluu perussopimuksissa ja erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa määrättyihin puitteisiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamista ja täytäntöönpanoa, joiden mukaan unioni ”kunnioittaa [...] keskeisiä valtion tehtäviä, erityisesti niitä, joiden tavoitteena on valtion alueellisen koskemattomuuden turvaaminen, yleisen järjestyksen ylläpitäminen sekä kansallisen turvallisuuden takaaminen. Erityisesti kansallinen turvallisuus säilyy yksinomaan kunkin jäsenvaltion vastuulla.”

Tässä hengessä ja tiedotusvälineiden vapautta koskevan asetuksen 4 artiklan mukaisesti Italia muistuttaa, että kansallisen turvallisuuden suojelu on yksinomaan jäsenvaltioiden tehtävänä. Tämän asetuksen säännökset eivät näin ollen voi millään tavoin vaikuttaa tämän vastuun täysimääräiseen hoitamiseen eikä tässä yhteydessä toteutettuihin toimenpiteisiin.

Lisäksi, kuten Euroopan komissio totesi asetusta koskevassa tulkintaselityksessä, Italia toteaa, että tällä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan perustuvalla asetuksella ei voida yhdenmukaistaa rikosoikeudellista menettelyä koskevia sääntöjä. Näin ollen 4 artiklan 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen rikosoikeudellisen menettelyn keskeiset käsitteet, mukaan lukien vakavat rikokset, ja toimivaltaisten viranomaisten käsitteet määritellään ja on määriteltävä edelleen kunkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Unkarin lausuma

Unkari on sitoutunut eurooppalaista medianvapaussäädöstä koskevassa ehdotuksessa säänneltyjen kysymysten asianmukaiseen käsittelyyn. Niitä ovat muun muassa toimituksellisen riippumattomuuden varmistaminen, toimittajien salaisen valvonnan estäminen journalististen lähteiden osalta tai julkisia tiedotusvälineitä koskevien säännösten uudistaminen. Katsomme, että rajoittamaton pääsy erilaisiin mediasisältöihin on tärkeä arvo. Olemme tyytyväisiä ehdotukseen sisältyvään erittäin suurien alustojen koskevaan sääntelyyn.

Ottaen kuitenkin huomioon jäsenvaltioiden erilaiset mediarakenteet, olemme edelleen toistuvasti ilmaisseet kantamme, jonka mukaan olisi suotavaa luoda vain yleisiä takeita antavia sääntöjä ja periaatteita eurooppalaiseen medianvapaussäädökseen sisältyvien alojen osalta. Näin ollen direktiivi tai suositus olisi asianmukaisempi sääntelyväline kuin asetus.

Olemme neuvottelujen aikana myös todenneet useaan otteeseen, että ehdotus mielestämme merkitsee monessa kohdassa puuttumista jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeuteen eikä määritellyn oikeusperustan anna riittäviä perusteita asetuksen hyväksymiselle kaikkien sen artiklojen osalta. Eurooppalaisella medianvapaussäädöksellä perustettavan eurooppalaisen mediapalvelulautakunnan lausunnonanto-oikeus loukkaa jäsenvaltioiden viranomaisten toimivaltaa. Kysymyksiä herättää näkemyksemme mukaan myös se, voiko lautakunnan riippumattomuus komissiosta käytännössä toteutua. Koska jäsenvaltioiden rikosoikeudellisia menettelyjä koskevat järjestelmät poikkeavat toisistaan, 4 artiklaan sisältyvät säännökset, jotka ovat luonteeltaan rikosoikeudellisia, voivat aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta. Tämän vuoksi kyseisissä säännöksissä tarvitaan enemmän joustoa ja tulkinnanvaraa.

Komission lausuma

Kuten eurooppalaisen medianvapaussäädöksen johdanto-osan 22 kappaleessa selitetään, sen tarkoituksena ei ole yhdenmukaistaa rikosoikeudellisen menettelyn keskeisiä käsitteitä, joihin viitataan sen 4 artiklan 3 kohdassa.

Kuten kyseisen säädöksen johdanto-osan 21 kappaleessa selvennetään, riippumattomalla ja puolueettomalla tavalla toimivat oikeudellisesta tutkinnasta vastaavat viranomaiset ovat kansallisen lainsäädännön mukaisia toimivaltaisia päätöksentekoviranomaisia turvauduttaessa pakkokeinoin, joihin viitataan kyseisen säädöksen 4 artiklan 3 kohdassa.
